

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสังคมและประเทศชาติ การจัดการศึกษาจะประสบความสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับคุณภาพของครูเป็นปัจจัยสำคัญ ปัจจุบันพบว่านักเรียนที่เรียนดีไม่ยากที่จะเข้ามาศึกษาวิชาชีพครู และเมื่อเข้ามาศึกษาแล้วพบว่านิสิตนักศึกษาครูจำนวนมากที่มีผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือต่ำกว่า 2.00 ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวกับการเรียนของกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ในด้านตัวนักศึกษาและด้านสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย เพื่อที่จะพัฒนาบัณฑิตครูที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และลดจำนวนนิสิตนักศึกษาครูที่จะตกออกกลางคันเนื่องจากมีผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่าที่ทางสถาบันกำหนด และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวกับการเรียนของกลุ่มนิสิตนักศึกษาครูศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ
2. เพื่อวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่เกี่ยวกับการเรียนของกลุ่มนิสิตนักศึกษาครูศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวิธีดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นิสิตนักศึกษาคณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ถึง 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2538 ในมหาวิทยาลัยจำกัดรับของรัฐ 10 แห่ง ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (วิทยาเขตประสานมิตร และวิทยาเขตภาคใต้) มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยแบ่งประชากรออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลการเรียนสูงและกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มี

ผลการเรียนต่ำ คือ มีผลการเรียนเฉลี่ยสูงกว่า 3.50 และมีผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2537

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

ตอนที่ 2 นิสัยในการเรียน ปรับจากแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนของนิสิต นักศึกษาระดับอุดมศึกษาของสุจิตร์ ศิริวิรัตน์ (2521) ซึ่งสร้างโดยใช้แนวของบราวน์และโฮลซมัน (Brown and Holzman)

ตอนที่ 3 ทัศนคติต่อวิชาชีพครู ปรับจากแบบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครู ซึ่งสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และนิยะดา ศรีจันทร์ (2523) สร้างขึ้นตามทฤษฎีของฟิชบิน (Fishbein)

ตอนที่ 4 ปัญหาส่วนตัว ปรับจากแบบสำรวจปัญหาส่วนตัวของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาของวรรณ ปราณโชติ อรพินทร์ นิมิตรนวัฒน์ และทรงศรี สนิททรัพย์ (2528) ซึ่งสร้างโดยใช้แนวของแบบสำรวจปัญหามูนนี่ พอร์มซี (The Mooney Problems Check Lists Form C)

ตอนที่ 5 สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย ปรับจากแบบสำรวจกิจกรรมของมหาวิทยาลัย (The Inventory of College Activities : ICA) ของแอสติน (Astin, 1971)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยทำหนังสือจากคณบดี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพื่อขอความร่วมมือจากคณบดี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยจำกัดรับของรัฐ เพื่อขอข้อมูลเกี่ยวกับจำนวน ชื่อ นามสกุล รหัสประจำตัวนิสิตนักศึกษา และผลการเรียนเฉลี่ยสะสมของนิสิตนักศึกษา รุ่นปีการศึกษา 2535 - 2537 (ชั้นปีที่ 2 ถึง 4 ปีการศึกษา 2538) ที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ในภาคปลายปีการศึกษา 2537 มากกว่า 3.50 และต่ำกว่า 2.00 โดยสอดซองติดแสตมป์ให้ทางคณะส่งคืนทางไปรษณีย์

3.2 ผู้วิจัยทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ขอความร่วมมือคณบดี คณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ ในการแจกแบบสอบถามและให้นิสิตนักศึกษาส่งคืนทางไปรษณีย์ และมีผู้ช่วยวิจัยเป็นผู้แจกแบบสอบถาม เก็บรวบรวม และส่งกลับคืนด้วยตนเองและทางไปรษณีย์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติดังนี้

4.1 วิเคราะห์ภูมิหลังของนิสิตนักศึกษา โดยแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

4.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยด้านตัวนักศึกษาและด้านสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยของกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำด้วยการทดสอบค่าที

4.3 วิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนด้านตัวนักศึกษาและด้านสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยของกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ โดยการวิเคราะห์จำแนกประเภทแบบมีขั้นตอน ด้วยวิธีแลมด้า

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่เกี่ยวกับการเรียนของกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ในสถาบันผลิตครู สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย” ผลของการวิจัยได้นำเสนอเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวกับการเรียนของกลุ่มนิสิตนักศึกษาครุศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ

1.1 ภูมิหลังของนิสิตนักศึกษา

1.2 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยด้านตัวนักศึกษาและด้านสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยของกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่เกี่ยวกับการเรียนของกลุ่มนิสิตนักศึกษาครุศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวกับการเรียนของกลุ่มนิสิตนักศึกษาครุศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ

1.1 ภูมิหลังของนิสิตนักศึกษา ในด้านเพศพบว่า กลุ่มสูงเป็นนิสิตนักศึกษาหญิงมากกว่าชาย คือ ร้อยละ 83.93 ส่วนกลุ่มต่ำนั้นเป็นนิสิตนักศึกษาชายมากกว่าหญิงคือ ร้อยละ 54.08 สำหรับการสำเร็จการศึกษาพบว่านิสิตนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยกลุ่มสูงร้อยละ 89.29 และกลุ่มต่ำร้อยละ 93.37 ในด้านคะแนนเฉลี่ยสะสมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายนั้นพบว่า กลุ่มสูงมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.01 - 3.50 คือ ร้อยละ 48.81 ส่วนกลุ่มต่ำมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.00 หรือต่ำกว่า ร้อยละ 36.74 ในด้านการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาพบว่า กลุ่มสูงสอบเข้าโดยโควตา ร้อยละ 63.10 ในขณะที่กลุ่มต่ำสอบเข้าโดยทบวงมหาวิทยาลัย ร้อยละ 70.92 อันดับการเลือกนั้นพบว่า นิสิตนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มเลือกเรียนเป็นอันดับที่ 1 มากที่สุด โดยกลุ่มสูงร้อยละ 75.00 และกลุ่มต่ำร้อยละ 32.66 ในด้านภูมิหลังพบว่า ทั้ง 2 กลุ่มอาศัยอยู่ในส่วนภูมิภาค โดยกลุ่มสูงร้อยละ 78.57 และกลุ่มต่ำร้อยละ 79.08 ทางด้านที่พักพบว่า ทั้ง 2 กลุ่มอาศัยอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัย โดยกลุ่มสูงร้อยละ 46.43 และกลุ่มต่ำร้อยละ 48.47 ระดับการศึกษาของบิดามารดาพบว่า บิดามารดาของทั้ง 2 กลุ่มได้รับการศึกษาในระดับประถมศึกษา โดยบิดาของกลุ่มสูงร้อยละ 55.95 และมารดาร้อยละ 70.24 ส่วนบิดาของกลุ่มต่ำร้อยละ 51.02 และมารดา ร้อยละ 59.69 อาชีพของบิดามารดาพบว่า บิดามารดาของทั้ง 2 กลุ่มประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมมากที่สุด โดยบิดาของกลุ่มสูงร้อยละ 40.48 และมารดาร้อยละ 39.29 ส่วนบิดาของกลุ่มต่ำร้อยละ 34.69 และมารดา

ร้อยละ 31.63 สำหรับรายได้ที่พบว่าครอบครัวของทั้ง 2 กลุ่มมีรายได้ต่อเดือนโดยประมาณ 10,000 บาท หรือต่ำกว่า โดยกลุ่มสูงร้อยละ 50.00 และกลุ่มต่ำร้อยละ 42.86

1.2 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยด้านตัวนักศึกษาและด้านสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยของกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ

ผลจากการเปรียบเทียบปัจจัยทั้ง 2 ด้านของนิสิตนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม สรุปได้ดังนี้

1.2.1 นิสัยในการเรียน

1) ด้านการจัดการเกี่ยวกับเวลา

การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับนิสัยในการเรียนด้านการจัดการเกี่ยวกับเวลาของกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในทุกข้อ

โดยข้อที่กลุ่มสูงมีความคิดเห็นว่าเป็นปฏิบัตินอกเหนือจากกลุ่มต่ำคือทำการบ้านหรืองานที่อาจารย์มอบหมายเสร็จทันเวลา พยายามใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ในวิชาที่ไม่ถนัด รับผิดชอบต่อการเรียน เช่น อ่าน ทำงาน ทำการบ้านด้วยความเต็มใจโดยไม่มีใครบังคับ เมื่อมีความจำเป็นต้องขาดเรียนจะพยายามติดตามการเรียนให้ทันโดยที่ไม่ต้องมีใครเตือน ทำตารางเวลาเพื่อทบทวนบทเรียนและดูหนังสือ มีการวางแผนว่าจะทำงานอะไรก่อนหลัง มามหาวิทยาลัยแต่เช้าและเข้าเรียนทันเวลาทุกครั้ง เตรียมสมุดจด หนังสือ เครื่องเขียนหรืออุปกรณ์การเรียนมาพร้อมทุกครั้ง ไม่ต้องรอให้มีอารมณ์ก่อนลงมือทำงาน ใช้เวลาศึกษาเพิ่มเติมนอกห้องเรียน

ส่วนข้อที่กลุ่มต่ำมีความคิดเห็นว่าเป็นปฏิบัตินอกเหนือจากกลุ่มสูงคือขาดเรียนด้วยเหตุผลที่ไม่จำเป็นนัก เช่นนอนตื่นสาย ทำการบ้านหรือรายงานไม่เสร็จ มักรีบร้อนและทำงานอย่างขอไปทีเพื่อรีบส่งให้ทันตามกำหนดเวลา เสียเวลาไปกับการเที่ยวเตร่และเสียเวลาไปกับการเล่นการพนัน

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยข้อที่กลุ่มสูงมีความคิดเห็นว่าเป็นปฏิบัตินอกเหนือจากกลุ่มต่ำคือ พยายามใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ในวิชาที่ไม่ถนัด มีการวางแผนว่าจะทำงานอะไรก่อนหลัง ไม่ต้องรอให้มีอารมณ์ก่อนลงมือทำงาน และใช้เวลาศึกษาเพิ่มเติมนอกห้องเรียน

2) ด้านวิธีการเรียน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับนิสัยในการเรียนด้านวิธีการเรียนของกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในทุกข้อ

โดยกลุ่มสูงมีความคิดเห็นว่าปฏิบัติมากกว่ากลุ่มต่ำ คือ เมื่ออ่านหนังสือเสร็จมักจะบันทึกสรุปสั้นๆ ท่องหนังสือจนจำขึ้นใจได้หมด ชิดเส้นใต้ข้อความสำคัญเพื่อช่วยในการจำ ขณะเรียนจะตั้งใจจดเฉพาะหัวข้อและใจความสำคัญเท่านั้น ก่อนลงมือทำรายงานหรือการบ้านจะต้องแน่ใจว่าเข้าใจสิ่งที่จะต้องทำแจ่มแจ้งดีแล้ว ทำบันทึกย่อเพื่อช่วยในการทบทวนบทเรียน ตั้งใจเรียนและทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ ในการทบทวนบทเรียนจะใช้วิธีตั้งคำถามให้ตนเองมากกว่าการอ่านไปเรื่อยๆ เมื่ออาจารย์มอบหมายให้ค้นคว้าหรืออ่านหนังสือเพิ่มเติมจะรีบเข้าห้องสมุดทันทีที่มีเวลารว่างจากการเรียน ในการเตรียมตัวสอบจะตั้งคำถามแล้วลองตอบดู ในกรณีที่เห็นข้อสอบแบบอัตนัยจะอ่านข้อความทั้งหมดโดยใช้ความคิดก่อนที่จะลงมือเขียนตอบ ในการสอบจะแบ่งเวลาในตอนท้ายของการสอบไว้เพื่ออ่านและตรวจคำตอบก่อนที่จะส่งอาจารย์ และมีความมุ่งมั่นที่จะเรียนให้ได้ผลดีที่สุด

ส่วนข้อที่กลุ่มต่ำมีความคิดเห็นว่าปฏิบัติมากกว่ากลุ่มสูง คือ ไม่ค่อยจดคำบรรยายของอาจารย์ ถ้าทำรายงานหรือการบ้านไม่เสร็จจะขอลอกจากเพื่อนเพื่อให้มีงานส่งอาจารย์ และ ไม่สนใจเรื่องคะแนนขอให้สอบผ่านเท่านั้น

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยข้อที่กลุ่มสูงมีความคิดเห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แต่กลุ่มต่ำมีความคิดเห็นว่าปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยคือ เมื่ออ่านหนังสือเสร็จมักจะบันทึกสรุปสั้นๆ ขณะเรียนจะตั้งใจจดเฉพาะหัวข้อและใจความสำคัญเท่านั้น ทำบันทึกย่อเพื่อช่วยในการทบทวนบทเรียน ตั้งใจเรียนและทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ ในการทบทวนบทเรียนจะใช้วิธีตั้งคำถามให้ตนเองมากกว่า การอ่านไปเรื่อยๆ เมื่ออาจารย์มอบหมายให้ค้นคว้าหรืออ่านหนังสือเพิ่มเติมจะรีบเข้าห้องสมุดทันทีที่มีเวลารว่างจากการเรียน ในการเตรียมตัวสอบจะตั้งคำถามแล้วลองตอบดู

แม้ว่าค่าเฉลี่ยจะแตกต่างกัน แต่ข้อที่ได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุดของทั้ง 2 กลุ่ม คือ มีความมุ่งมั่นที่จะเรียนให้ได้ผลดีที่สุด

1.2.2 ทัศนคติต่อวิชาชีพครู

การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติต่อวิชาชีพครูของกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในข้อต่อไปนี้ คือ อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีความสำคัญต่อประเทศชาติ อาชีพครูเป็นอาชีพที่ไม่ค่อยก้าวหน้า อาชีพครูเป็นอาชีพที่น่าเบื่อหน่าย จำเจ เรียนครูเพราะชอบสอนและอยากช่วยเหลือให้เด็กได้เรียนรู้อย่างเต็มที่ และแม้จะมีโอกาสที่จะเลือกอาชีพอื่นที่มีเกียรติและรายได้ดีกว่าก็ยังคงตั้งใจที่จะประกอบอาชีพครู

โดยข้อที่กลุ่มสูงมีทัศนคติต่อวิชาชีพครูมากกว่ากลุ่มต่ำคือ อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีความสำคัญต่อประเทศชาติ เรียนครูเพราะชอบสอนและอยากช่วยเหลือให้เด็กได้เรียนรู้อย่างเต็มที่ และแม้จะมีโอกาสที่จะเลือกอาชีพอื่นที่มีเกียรติและรายได้ดีกว่าก็ยังคงตั้งใจที่จะประกอบอาชีพครู

ส่วนข้อที่กลุ่มต่ำมีทัศนคติต่อวิชาชีพครูมากกว่ากลุ่มสูงคือ อาชีพครูเป็นอาชีพที่ไม่ค่อยก้าวหน้า อาชีพครูเป็นอาชีพที่น่าเบื่อหน่าย จำเจ

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยข้อที่ทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดและมาก ได้แก่ อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติ อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีความสำคัญต่อประเทศชาติ อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีอิทธิพลต่อเด็กโดยตรง อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีภาระหนัก อาชีพครูเป็นอาชีพที่ได้รับเงินเดือนน้อย อาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องใช้ความอดทนสูง อาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องเสียสละ ปัจจุบันผู้ที่สำเร็จสาขาวิชาชีพครูหางานทำได้ยาก เรียนครูเพราะชอบสอนและและอยากช่วยเหลือให้เด็กได้เรียนรู้อย่างเต็มที่ อยากเป็นครูในท้องถิ่นทุรกันดารเพราะจะทำให้ช่วยเด็กยากจนได้ ภูมิใจในอาชีพครูและจะปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีมีคุณภาพ

ส่วนข้อที่กลุ่มสูงมีความคิดเห็นว่ายู่ในระดับมาก แต่กลุ่มต่ำมีความคิดเห็นในระดับน้อยคือ แม้จะมีโอกาสที่จะเลือกอาชีพอื่นที่มีเกียรติและรายได้ดีกว่าก็ยังคงตั้งใจที่จะประกอบอาชีพครู ข้อที่กลุ่มสูงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย แต่กลุ่มต่ำมีความคิดเห็นในระดับมากคือ อาชีพครูเป็นอาชีพที่ไม่ค่อยก้าวหน้า

1.2.3 ปัญหาส่วนตัว

การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาส่วนตัวของกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำนั้น ทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในข้อต่อไปนี้ คือ สุขภาพจิต การเงิน การมีเพื่อนสนิทในมหาวิทยาลัย ความล้มเหลวในสิ่งที่ตั้งใจทำ ความมุ่งหวังของบิดามารดา การได้รับความรักและความเห็นใจจากคนในครอบครัว สมาธิในการเรียน วิธีการเรียน การอ่านหนังสือ การทำงาน การแบ่งเวลา การบังคับตนเอง ความรู้สึกต่อวิชาชีพครู ความกลัวไม่มีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา

โดยกลุ่มต่ำมีความคิดเห็นว่าปัญหาที่กล่าวมานี้เป็นปัญหาต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่ากลุ่มสูง และข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดของทั้ง 2 กลุ่มคือ การบังคับตนเอง

นอกจากนี้จากการพิจารณาค่าเฉลี่ยข้อที่ทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมาก คือ สุขภาพจิต ความรู้สึกต่อตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง สมาธิในการเรียน วิธีการเรียน การอ่านหนังสือ การแบ่งเวลา การบังคับตนเอง และข้อที่กลุ่มต่ำมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาในระดับมาก ในขณะที่กลุ่มสูงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย คือ สุขภาพกาย การเงิน การให้บริการของห้องสมุด การมีเพื่อนสนิทในมหาวิทยาลัย ความล้มเหลวในสิ่งที่ตั้งใจทำ ความมุ่งหวังของบิดามารดา การได้รับความรักและความเห็นใจจากคนในครอบครัว การทำงาน ความรู้สึกต่อวิชาชีพครู และความกลัวไม่มีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา

1.2.4 สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย

การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยของกลุ่มนิสิต

นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ

1) ด้านอาคารสถานที่

ทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในข้อต่อไปนี้ โดยที่กลุ่มสูงมีความคิดเห็นมากกว่ากลุ่มต่ำ คือ ห้องสำหรับค้นคว้าหรือทำงานกลุ่ม

ส่วนข้อความพร้อมของห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ ห้องสำหรับศึกษาค้นคว้าหรือทำงานกลุ่ม ความสวยงามและความร่มรื่นของมหาวิทยาลัย สถานที่นั่งพักผ่อน บริการด้านการเงิน เช่น ธนาคาร ศูนย์การศึกษา บริการด้านสุขภาพอนามัย และบริการด้านสาธารณูปโภค เช่น หอพัก ห้องน้ำ โทรศัพท์ ไม่แตกต่างกันและทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นว่ามีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมาก

2) ด้านการเรียนการสอน

ด้านการเรียนการสอน ทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้านนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในทุกข้อ

โดยที่กลุ่มสูงมีความคิดเห็นมากกว่ากลุ่มต่ำ คือ การเตรียมการสอนของอาจารย์ ความตรงต่อเวลาของอาจารย์ ความรักและความศรัทธาในตัวอาจารย์ เทคนิคการสอนของอาจารย์ การที่อาจารย์ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน อาจารย์ให้ความเป็นกันเองกับผู้เรียน อาจารย์เปิดโอกาสให้นิสิต นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน อาจารย์ให้โอกาสนิสิตนักศึกษาได้ซักถามปัญหาในการเรียนทั้งในและนอกชั้นเรียน นิสิตนักศึกษามีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า ข้อความรักและความศรัทธาในตัวอาจารย์ เทคนิคการสอนของอาจารย์เป็นข้อที่กลุ่มสูงมีความคิดเห็นว่ามีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด ในขณะที่กลุ่มต่ำมีความคิดเห็นว่ามีผลในระดับมาก ส่วนข้อการเตรียมการสอน ความตรงต่อเวลา การให้ข้อมูลย้อนกลับ การให้ความเป็นกันเอง อาจารย์เปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน อาจารย์ให้โอกาสนิสิตนักศึกษาได้ซักถามปัญหาทั้งในและนอกห้องเรียน นิสิตนักศึกษากระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ ทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นว่ามีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมาก

3) ด้านกลุ่มเพื่อน

ด้านกลุ่มเพื่อนนั้น ทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้านนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยที่กลุ่มสูงมีความคิดเห็นมากกว่ากลุ่มต่ำ คือ การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมร่วมกับเพื่อน การได้รับกำลังใจและการช่วยเหลือจากเพื่อน และการเข้าร่วมกิจกรรมวิชาการ

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่าทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นว่ามีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมาก

ส่วนการเข้าร่วมกิจกรรมวิชาการนั้นกลุ่มสูงมีความคิดเห็นว่ามีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมาก ส่วนกลุ่มต่ำมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

4) ด้านการบริหาร

ด้านการบริหาร ทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้านนี้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยที่กลุ่มสูงมีความคิดเห็นมากกว่ากลุ่มต่ำ คือ ผู้บริหารส่งเสริม ด้านอุปกรณ์การศึกษา ผู้บริหารสนับสนุนให้นิสิตนักศึกษาทำงานโดยอิสระ และผู้บริหารส่งเสริมการจัดการประชุมและการจัดกิจกรรมทางวิชาการของมหาวิทยาลัย

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่าทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นว่า ข้อการปฏิบัติตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย ผู้บริหารส่งเสริมอุปกรณ์การศึกษา ผู้บริหารสนับสนุนให้นิสิตนักศึกษาทำงานโดยอิสระและผู้บริหารส่งเสริมการจัดการประชุมและกิจกรรมวิชาการเป็นข้อที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมาก

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของกลุ่มนิสิตนักศึกษาครุศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ

ผลการวิเคราะห์จำแนกปัจจัยด้านตัวนักศึกษาและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยของกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำได้สมการจำแนกดังนี้ คือ

$$Z = + 0.7498 \text{ คะแนนเฉลี่ยชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย} + 0.3283 \text{ อันดับการเลือก} \\ - 0.2533 \text{ ภูมิลำเนา} + 0.1941 \text{ วิธีการเรียน} - 0.3874 \text{ ปัญหาด้านอนาคตเกี่ยวกับ} \\ \text{การศึกษาและอาชีพ} - 0.2217 \text{ สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่} \\ + 0.3516 \text{ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน}$$

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้ามาในสมการจำแนก 7 ตัวแปร โดยคัดเลือกจากตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด 25 ตัวแปร ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยสะสมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปัญหาด้านอนาคตเกี่ยวกับ การศึกษาและอาชีพ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน อันดับการเลือก ภูมิลำเนา วิธีการเรียน และ สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

ตัวแปรดังกล่าวนี้มีส่วนในการจำแนกกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และตัวแปรทั้ง 7 ตัวนี้สามารถร่วมกันคาดคะเนการเป็นสมาชิกกลุ่ม ได้ถูกต้องร้อยละ 89.49

ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักตั้งแต่ประมาณครึ่งหนึ่งของค่าน้ำหนักที่สูงที่สุด

3 ตัวแปร คือ

- 1) คะแนนเฉลี่ยสะสมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งมีค่าน้ำหนัก 0.7498
- 2) ปัญหาด้านอนาคตเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ ซึ่งมีค่าน้ำหนัก 0.3874
- 3) สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ซึ่งมีค่าน้ำหนัก 0.3516

ตัวแปรที่เป็นลักษณะเด่นของกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยสะสมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน อันดับการเลือก และวิธีการเรียน ส่วนตัวแปรที่เป็นลักษณะเด่นของกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำได้แก่ ปัญหาด้านอนาคตเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ ภูมิสำเนา และสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยดังได้เสนอมานี้แล้วในขั้นต้น สามารถนำประเด็นที่สำคัญมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาและเปรียบเทียบปัจจัยที่เกี่ยวกับการเรียนของกลุ่มนิสิตนักศึกษาครุศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ

1.1 ภูมิหลังของนิสิตนักศึกษา พบว่านิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายซึ่งข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับสัมพันธ์ พันธุ์พฤษฯ (2520) ที่พบว่าเพศมีความสัมพันธ์กับลักษณะการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นและมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงของมหาวิทยาลัยขอนแก่นและมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีลักษณะการสำเร็จการศึกษาแตกต่างกัน กล่าวคือนักศึกษาหญิงมีโอกาสสำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลาสูงกว่านักศึกษาชาย และในทางตรงข้ามนักศึกษาชายมีโอกาสสำเร็จการศึกษาหลังกำหนดเวลาและตกออกกลางคันสูงกว่านักศึกษาหญิง และสอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศโดยไอลอตต์ (Ilott, 1993) ที่ศึกษาลักษณะของนักศึกษาโปรแกรมการฝึกหัดครูที่สำเร็จการศึกษาด้วยคะแนนสูง พบว่านักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาด้วยคะแนนสูงเป็นนักศึกษาหญิงมากกว่านักศึกษาชาย นิสิตนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มนี้ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มากกว่าสำเร็จการศึกษาโดยการสอบเทียบที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนที่สอบเทียบได้มีโอกาสเลือกคณะที่ศึกษามากกว่า กล่าวคือ ถ้านักเรียนที่สอบเทียบสอบคัดเลือกได้ในคณะที่ตนไม่ถนัดหรือไม่พอใจก็อาจจะสละสิทธิ์เพื่อที่จะสอบใหม่ในปีต่อไปได้

สำหรับคะแนนเฉลี่ยสะสมของนิสิตนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่ากลุ่มสูงมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.01 - 3.50 กลุ่มต่ำมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.00 หรือต่ำกว่า ซึ่งข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของประโยชน์ ศรีสัญชนกุล (2529) ที่พบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สำคัญที่สุดคือ คะแนนเฉลี่ยสะสมในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และ

กฤษฎิ์ อุทุมพร (2527) ที่พบว่าตัวแปรองค์ประกอบที่ร่วมกันทำนายสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาของนิสิตมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คือเกรดเฉลี่ยระดับปริญญาตรี

นอกจากนี้การสอบคัดเลือกเข้าศึกษา พบว่ากลุ่มสูงมาจากการสอบโดยโควตา กลุ่มต่ำมาจากการสอบโดยทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของปัญญา ธีระวิทยเลิศ (2527) ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตโควตาคณะวิทยาศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 คณะศึกษาศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสนสูงกว่านิสิตที่ผ่านการสอบคัดเลือกซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสาธิต จันทรวินิจ (2529) ที่พบว่านักศึกษาในกลุ่มที่ผ่านการคัดเลือกโดยมหาวิทยาลัยศิลปากรเอง บางคณะ บางปีการศึกษา คือคณะศึกษาศาสตร์ในปีการศึกษา 2523 2524 และ 2526 และคณะวิทยาศาสตร์ ในปีการศึกษา 2526 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า นักศึกษากลุ่มที่ผ่านการสอบคัดเลือกร่วมโดยทบวงมหาวิทยาลัยในคณะและปีการศึกษาเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 ทางด้านอันดับการเลือก พบว่ากลุ่มสูงเลือกเรียนเป็นอันดับที่ 1 มากที่สุด ร้อยละ 75.00 เช่นเดียวกับกลุ่มต่ำที่เลือกอันดับที่ 1 มากที่สุด ร้อยละ 32.66 แต่อันดับการเลือกรองลงมาของกลุ่มต่ำ คืออันดับที่ 3 และ 4 ร้อยละ 21.43 ซึ่งสอดคล้องกับอัญญา กรคณิตนันท์ (2527) ที่พบว่าอันดับการเลือกคณะที่ศึกษามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กล่าวคือนักศึกษาที่เลือกคณะที่กำลังศึกษาเป็นอันดับแรก มักมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่เลือกอันดับอื่นโดยเฉพาะอันดับสุดท้าย

ภูมิลาเนา พบว่าทั้ง 2 กลุ่มอาศัยอยู่ในส่วนภูมิภาค ทั้งนี้เนื่องจากสถาบันผลิตครูสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย มีที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพฯและบริเวณเขตละแวก 4 แห่ง ในขณะที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค 6 แห่ง กับอีก 1 วิทยาเขต ดังนั้นนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่จึงมีภูมิลำเนาอยู่ในส่วนภูมิภาคหรืออยู่ต่างจังหวัด ส่งผลให้นิสิตนักศึกษาอาศัยอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัยมากที่สุด ด้านการศึกษาและอาชีพของบิดามารดาของทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกัน บิดามารดาส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา และประกอบอาชีพเกษตรกรรมซึ่งเป็นอาชีพหลักของชาวชนบท ดังได้กล่าวมาแล้วว่านิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในส่วนภูมิภาค ดังนั้นบิดามารดาจึงประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนมาก และการประกอบอาชีพเกษตรกรรมนี้ทำให้มีรายได้ต่อเดือนโดยประมาณ 10,000 บาทหรือต่ำกว่า

1.2 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยด้านตัวนักศึกษาและด้านสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยของนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ

1.2.1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับนิสัยในการเรียน

1) ด้านการจัดการเกี่ยวกับเวลา ผลจากการวิจัยพบว่า ทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันในทุกข้อ โดยกลุ่มสูงจะปฏิบัตินิสัยในการเรียนในการเรียนด้านนี้มากกว่ากลุ่มต่ำ คือทำการบ้านหรืองานที่อาจารย์มอบหมายเสร็จทันเวลา พยายามใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ในวิชาที่ไม่ถนัด

รับผิดชอบต่อการเรียน เช่น อ่าน ทำงาน ทำการบ้านด้วยความเต็มใจโดยไม่มีใครบังคับ เมื่อมีความจำเป็น ต้องขาดเรียนจะพยายามติดตามการเรียนให้ทันโดยที่ไม่ต้องมีใครเตือน ทำตารางเวลาเพื่อทบทวนบทเรียน และดูหนังสือ มีการวางแผนว่าจะทำงานอะไรก่อนหลัง มามหาวิทยาลัยแต่เช้าและเข้าเรียนทันเวลาทุกครั้ง เตรียมสมุดจด หนังสือ เครื่องเขียนหรืออุปกรณ์การเรียนมาพร้อมทุกครั้ง ไม่ต้องรอให้มีอารมณ์ก่อนลงมือทำงาน ใช้เวลาศึกษาเพิ่มเติมนอกห้องเรียน ในขณะที่กลุ่มต่ำจะปฏิบัติข้อต่อไปนี้มีมากกว่ากลุ่มสูงคือ ขาดเรียนด้วยเหตุผลที่ไม่จำเป็นนัก เช่นนอนตื่นสาย ทำการบ้านหรือรายงานไม่เสร็จ มักรีบร้อนและทำงานอย่างขอไปทีเพื่อรีบส่งให้ทันตามกำหนดเวลา เสียเวลาไปกับการเที่ยวเตร่และเสียเวลาไปกับการเล่นการพนัน นอกจากนี้แล้วกลุ่มต่ำยังปฏิบัติข้อต่อไปนี้อยู่ในระดับน้อยคือ พยายามใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ในวิชาที่ไม่ถนัด มีการวางแผนว่าจะทำงานอะไรก่อนหลัง ไม่ต้องรอให้มีอารมณ์ก่อนลงมือทำงาน และใช้เวลาศึกษาเพิ่มเติมนอกห้องเรียน

พฤติกรรมบางพฤติกรรมที่กลุ่มสูงปฏิบัติสอดคล้องกับงานวิจัยของอัญชลี สารัตนะ (2532) ที่พบว่าการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการเรียนของผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง คือ ชอบนั่งทำงานเสร็จแล้วจึงลุก บทเรียนที่ยากถ้าไม่เข้าใจจะไม่ยอมให้ผ่านไป มีความรับผิดชอบ รักความเจริญก้าวหน้า และสนใจเรียน ดังนั้นการที่นิสิตนักศึกษาจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือต่ำนั้น ความพยายาม ความรับผิดชอบ ความสนใจในการเรียนจะส่งผลต่อการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

2) ด้านวิธีการเรียน ผลจากการวิจัยพบว่า ทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันในทุกข้อ โดยกลุ่มสูงจะปฏิบัตินิสัยในการเรียนในการเรียนด้านนี้มากกว่ากลุ่มต่ำ คือ เมื่ออ่านหนังสือเสร็จมักจะบันทึกสรุปสั้นๆ ท่องหนังสือจนจำขึ้นใจได้หมด ซิตเส้นใต้ข้อความสำคัญเพื่อช่วยในการจำ ขณะเรียนจะตั้งใจจดเฉพาะหัวข้อและใจความสำคัญเท่านั้น ก่อนลงมือทำรายงานหรือการบ้านจะต้องแน่ใจว่าเข้าใจสิ่งที่จะต้องทำแจ่มแจ้งดีแล้ว ทำบันทึกย่อเพื่อช่วยในการทบทวนบทเรียน ตั้งใจเรียนและทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ ในการทบทวนบทเรียนจะใช้วิธีตั้งคำถามให้ตนเองมากกว่าการอ่านไปเรื่อยๆ เมื่ออาจารย์มอบหมายให้ค้นคว้าหรืออ่านหนังสือเพิ่มเติมจะรีบเข้าห้องสมุดทันทีที่มีเวลารว่างจากการเรียน ในการเตรียมตัวสอบจะตั้งคำถามแล้วลองตอบดู ในกรณีที่เป็นการสอบแบบอัตนัยจะอ่านข้อความทั้งหมดอย่างใช้ความคิดก่อนที่จะลงมือเขียนตอบ ในการสอบจะแบ่งเวลาในตอนท้ายของการสอบไว้เพื่ออ่านและตรวจคำตอบก่อนที่จะส่งอาจารย์ และมีความมุ่งมั่นที่จะเรียนให้ได้ผลดีที่สุด ในขณะที่กลุ่มต่ำจะปฏิบัติมากกว่ากลุ่มสูง คือไม่ค่อยจดคำบรรยายของอาจารย์ ถ้าทำรายงานหรือการบ้านไม่เสร็จจะขอลอกจากเพื่อนเพื่อให้มีงานส่งอาจารย์ และไม่สนใจเรื่องคะแนนขอให้สอบผ่านเท่านั้น นอกจากนี้แล้วกลุ่มต่ำปฏิบัติข้อต่อไปนี้อยู่ในระดับน้อยคือ เมื่ออ่านหนังสือเสร็จมักจะบันทึกสรุปสั้นๆ ขณะเรียนจะตั้งใจจดเฉพาะหัวข้อและใจความสำคัญเท่านั้น ทำบันทึกย่อเพื่อช่วยในการทบทวนบทเรียน ตั้งใจเรียนและทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ ในการทบทวนบทเรียนจะใช้วิธีตั้งคำถามให้ตนเองมากกว่าการอ่านไปเรื่อยๆ เมื่ออาจารย์มอบหมายให้ค้นคว้า

หรืออ่านหนังสือเพิ่มเติมจะรีบเข้าห้องสมุดทันทีที่มีเวลาว่างจากการเรียน ในการเตรียมตัวสอบจะตั้งคำถาม แล้วลองตอบดู

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ (2535) ที่พบว่าสาเหตุที่ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาใช้เวลาเรียนน้อยกว่าที่กำหนดไว้ในแต่ละหลักสูตร คือ มีความตั้งใจศึกษาเล่าเรียน รู้จักควบคุมเวลาของตัวเอง นอกจากนี้นิสัยในการเรียนบางข้อที่กลุ่มสูงปฏิบัติ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอัญชลี สารัตนะ (2532) ที่พบว่าการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการเรียนของผู้มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง คือ ตั้งใจเรียนและทำการบ้านสม่ำเสมอ วางแผนการอ่านหนังสือและทำ เรื่องหมายหรือขีดเส้นใต้ข้อความที่สำคัญขณะอ่านหนังสือ จะเห็นว่ากลุ่มสูงมีความตั้งใจในการศึกษา เล่าเรียน อีกทั้งมีวิถี การเรียนที่ดีกว่ากลุ่มต่ำ

แต่อย่างไรก็ดี ทั้ง 2 กลุ่มมีความมุ่งมั่นที่จะเรียนให้ได้ผลดีที่สุด แต่กลุ่มต่ำมี ความตั้งใจเรียนน้อยกว่ากลุ่มสูงและมีปัญหาส่วนตัวมากกว่ากลุ่มสูงจึงทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ใน ขณะเดียวกันทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นว่าสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนในระดับมาก ฉะนั้นอาจารย์ผู้สอนควรแนะนำวิชาที่สอน ในด้านวิธีการเรียน การทำงานและ การส่งงาน เกณฑ์ในการประเมินวิชานั้นๆ เพื่อให้กลุ่มต่ำได้เข้าใจธรรมชาติของวิชาที่เรียน และมีผลการเรียน ดีขึ้น

จากงานวิจัยของสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2524) ที่ได้กล่าวถึงสาเหตุการตกออก จากมหาวิทยาลัยกลางคันที่สำคัญมากเป็นอันดับหนึ่ง คือ การแบ่งเวลาไม่เหมาะสมและไม่ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เนื่องมาจากผู้ไม่ได้ใช้เวลาให้กับการศึกษาเล่าเรียน กล่าวคือ ไม่ดูหนังสือ ไม่ทำการบ้าน ไม่เข้าห้องเรียน ขาดเรียนเพราะเพื่อนชวนไปเที่ยว ดื่มเหล้า สูบบุหรี่และเล่นการพนัน เป็นต้น จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมต่างๆ เหล่านี้คล้ายกับกลุ่มต่ำ ฉะนั้นกลุ่มต่ำจะต้องพัฒนาในพฤติกรรมเหล่านี้

กลุ่มสูงมีนิสัยในการเรียนทั้ง 2 ด้านดีกว่ากลุ่มต่ำซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นภาพร เมฆรักษาวนิช (2514) ที่พบว่า นิสัยในการเรียน ทักษะคิดในการเรียน มีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผล ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงมีนิสัยและทักษะคิดในการเรียน ดีกว่านักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำซึ่งสอดคล้องกับ วลลภา จันทรเพ็ญ (2526) ที่พบว่า นักเรียนที่ มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงมีนิสัยในการเรียน ทักษะคิดต่อการเรียนและความรับผิดชอบดีกว่านักเรียนที่ มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตัวทำนายที่ดีที่สุดของนักเรียนที่มี สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ คือ นิสัยในการเรียน

1.2.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติต่อวิชาชีพครู ผลการวิจัยพบว่า ทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยกลุ่มสูงมีความคิดเห็นมากกว่ากลุ่มต่ำ ในข้ออาชีพครูเป็นอาชีพที่มีความสำคัญต่อประเทศชาติ เรียนครูเพราะชอบสอนและอยากช่วยเหลือให้เด็กได้เรียนรู้อย่างเต็มที่ แม้จะมี โอกาสที่จะเลือกอาชีพอื่นที่มีเกียรติและรายได้ดีกว่าก็ยังคงตั้งใจที่จะประกอบอาชีพครู ส่วนข้อที่กลุ่มต่ำมี

ความคิดเห็นมากกว่ากลุ่มสูงคือ อาชีพครูเป็นอาชีพที่ไม่ค่อยก้าวหน้า อาชีพครูเป็นอาชีพที่น่าเบื่อหน่ายจำเจ สำหรับข้อที่ไม่แตกต่างกันคือ อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติ อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีอิทธิพลต่อเด็กโดยตรง อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีภาระหนัก อาชีพครูเป็นอาชีพที่ได้รับเงินเดือนน้อย อาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องใช้ความอดทนสูง อาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องเสียสละ ปัจจุบันผู้ที่สำเร็จสาขาวิชาชีพครูทางนทำไต่ยาก ตัดสินใจเรียนครูเพราะพ่อแม่หรือผู้อื่นขอร้อง อยากเป็นครูในห้องถิ่นทุรกันดารเพราะจะทำให้ช่วยเหลือเด็กยากจนได้ภูมิใจในอาชีพครูและจะปฏิบัติตนเป็นครูที่ดีมีคุณภาพ

สรุปได้ว่าทั้ง 2 กลุ่มมีทัศนคติต่อวิชาชีพครูไม่แตกต่างกันเท่าใดนัก ทั้งนี้อาจเนื่องจากเครื่องมือที่ใช้ ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติต่อวิชาชีพครูและนิสิตนักศึกษาอาจจะตอบตามการรับรู้หรือตอบตามค่านิยมของสังคมจึงทำให้ผลที่ได้ไม่แตกต่างกัน เกี่ยวกับการวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครู รัฐบาลได้กำหนดนโยบายให้ปรับปรุงวิธีการคัดเลือกบุคคลที่จะเข้าศึกษาในสถาบันผลิตครูทั่วประเทศ โดยให้พิจารณาถึงทัศนคติของผู้เรียนด้วยซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนา และวัดค่าแบบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครู เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อวิชาชีพครูของบุคคลที่เข้าศึกษาในสถาบันผลิตครู และเข้าสู่อาชีพครู ตั้งแต่ปีการศึกษา 2520 จนจนปัจจุบันนี้ได้มีการพัฒนาเป็นข้อสอบวัดแนวความเป็นครู และได้นำมาใช้ทดสอบกับผู้สมัครสอบทุกคนที่สอบคัดเลือกเข้าศึกษาในคณะครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์ของทบวงมหาวิทยาลัย โดยถือเป็นวิชาสอบวิชาหนึ่งที่น่าเอาคะแนนเข้าไปรวมกับวิชาสามัญด้วย ซึ่งเริ่มใช้กันมาในปี 2532 (ถนอมวงศ์ กฤษณ์พีร์ และคณะ, 2536) จะเห็นว่าการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่วิชาชีพครูนั้นได้คำนึงถึงทัศนคติต่อวิชาชีพครู ทั้งนี้เนื่องจากอาชีพครูเป็นอาชีพที่สร้างคนเพื่อไปทำประโยชน์ให้กับประเทศชาติ หรือกล่าวได้ว่าเป็นอาชีพที่มีบทบาทต่อความมั่นคงของประเทศเป็นอย่างมาก และขณะเดียวกันถ้าปล่อยให้บุคคลที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพครูมาเป็นครูกล่าวคือ ไม่เห็นคุณค่าและไม่มีใจรักในวิชาชีพครูก็จะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนและเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีต่อนักเรียน นิสิตนักศึกษาได้

จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวความเป็นครูพบว่า นิสิตนักศึกษาในคณะครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร และวิทยาเขตพิษณุโลก มีคะแนนแนวความเป็นครูอยู่ในระดับปานกลางและไม่แตกต่างกัน นิสิตนักศึกษาชายและหญิงมีคะแนนแนวความเป็นครูไม่แตกต่างกัน นิสิตนักศึกษาที่มีอันดับการเลือกเข้าศึกษาในคณะครุศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ต่างกันมีแนวความเป็นครูไม่แตกต่างกัน คะแนนด้านความสามารถเฉพาะ ประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับแนวครู ทัศนคติต่อวิชาชีพครู และความรู้อุปตัวของนิสิตนักศึกษามีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน (เสถียร มุขดี, 2529) นอกจากนี้คะแนนแนวความเป็นครูมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ศักดิ์ บุญยไวจ์, 2533) และคณะอนุกรรมการโครงการวิจัยและพัฒนาแบบวัดแนวความเป็นครู (2535) ก็พบว่าแบบวัดแนวความเป็นครูทั้งฉบับมีความสัมพันธ์กับคะแนนสอบรวบยอดวิชาชีพครู และแต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยวิชาชีพครูอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ ส่วนถนอมวงศ์ กฤษณ์พีร์ และคณะ (2536) พบว่า คະແນວវັດແວວความเป็นครูของนิสิตครูศาสตร์ก่อนเข้าเรียนมีความสัมพันธ์กับคະແນວវັດແວວความเป็นครูหลังเรียนวิชาประสบการณ์วิชาชีพ 1 แล้วและระดับคະແນວวิชาชีพประสบการณ์วิชาชีพ 1 ส่วนระดับคະແນວวิชาประสบการณ์วิชาชีพ 1 มีความสัมพันธ์กับคະແນວเฉลี่ยสะสมตลอดปียังมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากความเชื่อที่ว่าทัศนคติมีผลโดยตรงต่อพฤติกรรม ดังนั้นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครูย่อมปฏิบัติงานครูได้ดีและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นกระบวนการรับนิสิตนักศึกษาครูศึกษาจึงให้ความสำคัญกับทัศนคติต่อวิชาชีพครู โดยจัดให้มีการวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครูในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยโดยใช้แบบวัดแวงความเป็นครู ฉะนั้นผู้วิจัยขอเสนอให้มีการสอบวัดความถนัดหรือแวงครูก่อนการสอบเข้ามหาวิทยาลัย และผู้ที่สอบผ่านเกณฑ์ที่กำหนดเท่านั้นจึงจะมีสิทธิ์สมัครสอบคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ เพื่อเป็นการคัดเลือกบุคคลที่มีแวงครูเบื้องต้นอีกทั้งเป็นการกำหนดคุณสมบัติพิเศษของผู้สมัครวิชาชีพครู และที่สำคัญคือต้องพิจารณาปรับปรุงแบบวัดแวงความเป็นครูให้สามารถวัดแวงครูได้จริงๆ เนื่องจากบางครั้งการตอบกับการปฏิบัติอาจจะไม่ตรงกันหรืออีกทางหนึ่งคือไม่รวมคະແນວแวงความเป็นครูกับวิชาอื่นๆ พิจารณาแยกกันเป็น 2 ส่วน เป็นต้น

1.2.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาส่วนตัว ผลการวิจัยพบว่า ทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยกลุ่มต่ำมีปัญหามากกว่ากลุ่มสูง คือ สุขภาพจิต การเงิน การมีเพื่อนสนิทในมหาวิทยาลัย ความล้มเหลวในสิ่งที่ตั้งใจทำ ความมุ่งหวังของบิดามารดา การได้รับความรักและความเห็นใจจากคนในครอบครัว สมาธิในการเรียน วิธีการเรียน การอ่านหนังสือ การทำงาน การแบ่งเวลา การบังคับตนเอง ความรู้สึกต่อวิชาชีพครู ความกลัวไม่มีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา แต่อย่างไรก็ตามทั้ง 2 กลุ่มก็มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ สุขภาพจิต ความรู้สึกต่อตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง สมาธิในการเรียน วิธีการเรียน การอ่านหนังสือ การแบ่งเวลา การบังคับตนเอง และข้อที่กลุ่มต่ำมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาในระดับมาก ในขณะที่กลุ่มสูงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย คือ สุขภาพกาย การเงิน การให้บริการของห้องสมุด การมีเพื่อนสนิทในมหาวิทยาลัย ความล้มเหลวในสิ่งที่ตั้งใจทำ ความมุ่งหวังของบิดามารดา การได้รับความรักและความเห็นใจจากคนในครอบครัว การทำงาน ความรู้สึกต่อวิชาชีพครู และความกลัว ไม่มีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา

เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายด้านพบว่ากลุ่มต่ำมีปัญหามากกว่ากลุ่มสูงในทุกด้านซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาส่วนตัวและสัมฤทธิ์ผลของนักศึกษามหาวิทยาลัย (อรพินทร์ นิมิตรนิวัฒน์, 2522) ที่พบว่าปัญหาส่วนตัวทางด้านการเงิน ด้านกิจกรรมและบริการของมหาวิทยาลัย ด้านเพื่อนและการเข้าสังคม ด้านความสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม ด้านการปรับตัวทางการเรียน มีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยส่วนกลาง และปัญหาส่วนตัวด้านการปรับตัวทางการเรียน ด้านบุคลิกภาพ ด้านความสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม ด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง สามารถใช้ทำนายสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยส่วนกลางได้

จากผลการวิจัยอาจสรุปได้ว่า นิสิตนักศึกษาที่มีปัญหาส่วนตัวมากจะเป็นนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งทรงศรี สนธิทรัพย์ (2522) ก็พบว่า นิสิตนักศึกษามีสุดท้ายที่จะสำเร็จการศึกษาหลังเวลาของหลักสูตร มีปัญหาส่วนตัวมากกว่าผู้ที่จะสำเร็จตามกำหนดเวลาของหลักสูตร ในหมวดการเงิน บ้านและสภาพความเป็นอยู่ในครอบครัว จากข้อค้นพบที่พบว่า นิสิตนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มมีปัญหาด้านการปรับตัวทางการเรียนในระดับมากก็สอดคล้องกับงานวิจัยของวันชาติ อ่วมแจง (2529) ที่พบว่า ปัญหาส่วนตัวด้านการปรับตัวทางการเรียนและด้านการเงินเป็นตัวแปรจำแนกที่สำคัญที่มีแนวโน้มที่จะเป็นลักษณะของกลุ่มนิสิตสภาพิทยาทัศน์ และสุภาพวรรณ โคตรจรัส (2524) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการปรับตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตประสบปัญหามากที่สุดในด้านปรับตัวทางการเรียน

จากปัญหาต่างๆ เหล่านี้ทำให้นิสิตนักศึกษาไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรจัดบริการเพื่อช่วยลดปัญหาให้กับกลุ่มต่ำ โดยอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ผู้สอนหรือฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษาควรมีการประสานงานกันในการจัดกิจกรรมให้คำปรึกษาทั้งด้านปัญหาส่วนตัว ปัญหาการเรียน ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ แก่นิสิตนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม แม้ว่ากลุ่มสูงจะมีปัญหาน้อยกว่าแต่ปัญหาด้านการปรับตัวทางการเรียนก็เป็นปัญหาในระดับมาก ดังนั้นกลุ่มสูงก็ควรได้รับการพัฒนาปัญหาทางการเรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการเรียนให้สูงขึ้น

1.2.4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย

1) ด้านอาคารสถานที่ ผลจากการวิจัยพบว่า ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยที่กลุ่มสูงมีความคิดเห็นมากกว่ากลุ่มต่ำในข้อห้อยสำหรับศึกษาค้นคว้าหรือทำงานกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับรหัน แดงจวน (2537) ที่พบว่าห้องสำหรับศึกษาค้นคว้าลำพังหรือทำงานกลุ่มเป็นปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และเนื่องจากการทำงานเป็นกลุ่มร่วมกับเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อการพัฒนาสติปัญญาของนิสิตนักศึกษา ประกอบกับการสังเกตสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยด้านกลุ่มเพื่อน พบว่าทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นว่าการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมร่วมกับเพื่อน การได้รับกำลังใจและการช่วยเหลือจากเพื่อนจะมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมาก ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนควรส่งเสริมหรือสนับสนุนให้นิสิตนักศึกษาทำงานเป็นกลุ่ม โดยการแบ่งกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำไว้ด้วยกันและมีห้องสำหรับศึกษาค้นคว้าหรือทำงานกลุ่มก็จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตนักศึกษา

สำหรับระยะทางจากที่พักไปมหาวิทยาลัยนั้นไม่ปรากฏว่ามีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของทั้ง 2 กลุ่ม เนื่องจากสถาบันส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาคประกอบกับนิสิตนักศึกษาอาศัยอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัยและของเอกชน ระยะทางจากที่พักไปมหาวิทยาลัยจึงไม่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แม้ว่าทั้ง 2 กลุ่มจะมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในข้อความพร้อมของห้องเรียน และห้องปฏิบัติการ ห้องสำหรับศึกษาค้นคว้าหรือทำงานกลุ่ม ความสวยงามและความร่มรื่นของมหาวิทยาลัย

สถานที่นั่งพักผ่อน บริการด้านการเงิน เช่น ธนาคาร ศูนย์การศึกษา บริการด้านสุขภาพอนามัย และบริการด้านสาธารณูปโภค เช่น หอพัก ห้องน้ำ โทรศัพท์ แต่ก็มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรส่งเสริมสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่อันจะส่งผลต่อการพัฒนาสติปัญญาของนิสิตนักศึกษา ดังที่ อรรถพร คุณพันธ์ (2521) ได้ตั้งทฤษฎีเฉพาะที่ 5 ว่าอาคารสถานที่เป็นสิ่งสำคัญทางกายภาพที่จะช่วยผลักดันให้การเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยเกิดสัมฤทธิ์ผล

2) ด้านการเรียนการสอน ผลจากการวิจัยพบว่าทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยที่กลุ่มสูงมีความคิดเห็นมากกว่ากลุ่มต่ำในทุกข้อ คือ การเตรียมการสอนของอาจารย์ ความตรงต่อเวลาของอาจารย์ ความรักและความศรัทธาในตัวอาจารย์ เทคนิคการสอนของอาจารย์ การที่อาจารย์ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน อาจารย์ให้ความเป็นกันเองกับผู้เรียน อาจารย์เปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน อาจารย์ให้โอกาสนิสิตนักศึกษาได้ซักถามปัญหาในการเรียนทั้งในและนอกชั้นเรียน นิสิตนักศึกษามีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ จากข้อที่กล่าวมาข้างต้น ทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นว่ามีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับมาก ยกเว้นความรักและความศรัทธาในตัวอาจารย์ เทคนิคการสอนของอาจารย์เป็นข้อที่กลุ่มสูงมีความคิดเห็นว่ามีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับอัจฉรวรรณ นารถพนานนท์ (2536) ที่พบว่าตัวแปรปัจจัยสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยรามคำแหงได้แก่ เทคนิคการสอน ความตรงต่อเวลาของอาจารย์ การเตรียมการสอนของอาจารย์ ความเป็นกันเองที่อาจารย์ให้กับนักศึกษา นอกจากนี้วีลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยาและคณะ (2527) ก็พบว่าปัจจัยที่ทำให้นิสิตนักศึกษาสนใจการเรียนมากที่สุดมี 3 ปัจจัยคือ ผู้สอนเตรียมการสอนอย่างดี มีความเป็นกันเองและกระตือรือร้นในการสอน รัตน์ แต่งจวน (2537) ก็พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา คือ คุณลักษณะของผู้สอน ประกอบด้วยตัวแปรย่อย 10 ตัวแปร ได้แก่ ใช้นิสิตนักศึกษาที่สนใจ บทรียน่ายขึ้น ตรวจสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนแต่ละคน เอาใจใส่ผู้เรียนทุกคน ชมเชยและให้กำลังใจเมื่อผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ดี ใช้นิสิตนักศึกษาได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา สามารถรับรู้อย่างฉับไวต่อความรู้สึกของผู้เรียนและมีปฏิกิริยาตอบสนองอย่างเหมาะสม มีความสามารถในการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ประเมินผู้เรียนตลอดเวลาขณะสอนเพื่อจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสม มีภูมิรู้ดีในวิชาที่สอน และผู้สอนใช้สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับวิชาที่เรียน และยังสอดคล้องกับแอสติน (Astin, 1993) ที่กล่าวไว้ว่าลักษณะและพฤติกรรมของอาจารย์มีอิทธิพลต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษา ผลที่เกิดจากอิทธิพลของอาจารย์ ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ระดับความตั้งใจ การสำเร็จการศึกษาด้วยปริญญาเกียรตินิยม การศึกษาต่อในระดับสูง และความพึงพอใจในอาชีพ

เมื่ออาจารย์ผู้สอนเป็นบุคคลที่มีความสำคัญและมีส่วนทำให้นิสิตนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือต่ำ ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างเพื่อให้นิสิตนักศึกษา

ศรัทธา อีกทั้งมีวิธีการสอน เทคนิคการสอนที่น่าสนใจให้แก่ นิสิตนักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มต่ำเพื่อให้กลุ่มต่ำประสบความสำเร็จในการเรียน

3) ด้านกลุ่มเพื่อน ผลจากการวิจัยพบว่า ทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยที่กลุ่มสูงมีความคิดเห็นมากกว่ากลุ่มต่ำ คือ การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมร่วมกับเพื่อน การได้รับกำลังใจ และการช่วยเหลือจากเพื่อน การเข้าร่วมกิจกรรมวิชาการซึ่งสอดคล้องกับที่แอสติน (Astin, 1993) ได้กล่าวไว้ว่า กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลโดยตรงต่อนิสิตนักศึกษาที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และการมีส่วนร่วม กับกลุ่มเพื่อนจะส่งผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคงอยู่ในสถาบัน นอกจากนี้แล้วนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงชอบที่จะทบทวนบทเรียนให้เพื่อน ในขณะที่นิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำต้องการที่จะได้รับการทบทวน ดังนั้นกลุ่มเพื่อนจึงมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฉะนั้น อาจารย์ผู้สอนควรส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาได้ทำงานเป็นกลุ่มเพื่อที่จะให้เพื่อนช่วยพัฒนากลุ่มต่ำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น นอกจากนี้กิจกรรมเสริมหลักสูตรอื่นๆที่ไม่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาได้รับการพัฒนาให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ทั้งในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา

4) ด้านการบริหาร ผลจากการวิจัยพบว่าทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยที่กลุ่มสูงมีความคิดเห็นมากกว่ากลุ่มต่ำคือ ผู้บริหารส่งเสริมด้านอุปกรณ์การศึกษา ผู้บริหารสนับสนุนให้นิสิตนักศึกษาทำงานโดยอิสระ และผู้บริหารส่งเสริมการจัดการประชุมและการจัดกิจกรรมทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับทฤษฎีที่อรรถพร คุณพันธ์ (2521) ได้ตั้งไว้ว่า สภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยที่ดีจะต้องมีการบริหารที่ดี กล่าวคือ นิสิตในมหาวิทยาลัยเคารพต่อกฎ ระเบียบของมหาวิทยาลัย อีกทั้งผู้บริหารยินดีให้คำปรึกษาแนะนำแก่นิสิต เปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในการบริหาร

การที่ผู้บริหารส่งเสริมด้านอุปกรณ์การศึกษา ผู้บริหารสนับสนุนให้นิสิตนักศึกษาทำงานโดยอิสระและผู้บริหารส่งเสริมการจัดการประชุมและการจัดกิจกรรมทางวิชาการของมหาวิทยาลัย และการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของมหาวิทยาลัย ทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นว่ามีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่เกี่ยวกับการเรียนของกลุ่มนิสิตนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ

ผลการวิเคราะห์จำแนกปัจจัยด้านตัวนักศึกษาและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยของกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ พบว่าตัวแปร 7 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตนักศึกษา โดยสามารถจำแนกกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ 0.01 และตัวแปรทั้ง 7 ตัวนี้ สามารถร่วมกันคาดคะเนการเป็นสมาชิกกลุ่มได้ถูกต้องร้อยละ 89.49 ตัวแปรทั้ง 7 ตัวดังกล่าว ได้แก่

คะแนนเฉลี่ยสะสมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปัญหาด้านอนาคตเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน อันดับการเลือก ภูมิสำเนา วิธีการเรียน และสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

จากตัวแปรทั้ง 7 ตัวแปรนี้ มี 3 ตัวแปรที่มีอิทธิพลสำคัญในการจำแนกกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ตัวแปรทั้ง 3 นี้ได้แก่

1. คะแนนเฉลี่ยสะสมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. ปัญหาด้านอนาคตเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ
3. สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน

ในการอภิปรายผล ผู้วิจัยจะแยกอภิปรายตามปัจจัยด้านต่างๆ ดังนี้

1. ปัจจัยด้านตัวนักศึกษา ซึ่งในปัจจัยด้านนี้ มีตัวแปรที่มีอิทธิพลสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตนักศึกษา ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยสะสมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (0.7498) ปัญหาด้านอนาคตเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ (-0.3874) อันดับการเลือก (0.3283) ภูมิสำเนา (-0.2533) และวิธีการเรียน (0.1941)

ตัวแปรคะแนนเฉลี่ยสะสมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คาโนนิกัลมาตรฐานสูงที่สุด คือ 0.7498 ถือว่าเป็นตัวแปรที่สำคัญที่สุดที่สามารถจำแนกกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ โดยเมื่อพิจารณาจากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า กลุ่มสูงมีคะแนนเฉลี่ยสะสมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสูงกว่ากลุ่มต่ำ คือ กลุ่มสูงมีคะแนนเฉลี่ยสะสมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อยู่ระหว่าง 3.01 - 3.50 ในขณะที่กลุ่มต่ำมีคะแนนเฉลี่ยสะสมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อยู่ระหว่าง 2.00 หรือต่ำกว่า แสดงว่าคะแนนเฉลี่ยสะสมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นตัวแปรจำแนกที่ดีที่สุดในตัวแปรทั้งหมดที่นำมาศึกษา โดยทั่วไปแล้วคะแนนเฉลี่ยสะสมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือความรู้พื้นฐานเดิมเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีงานวิจัยหลายชิ้นที่พบว่าความรู้พื้นฐานเดิมมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น งานวิจัยของประโยชน์ ศรีสีชนกุล (2529) ที่พบว่าคะแนนเฉลี่ยสะสมในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นตัวแปรที่สำคัญที่สุดในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางเศรษฐกิจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นอกจากนี้วรรณภา ปุณณโชติ (2528) พบว่าในความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับต่ำมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าความสำคัญของสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนคือ ความรู้เดิมระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กฤษณีย์ อุทุมพร (2527) ก็พบว่าเกรดเฉลี่ยระดับปริญญาตรีเป็นตัวแปรองค์ประกอบที่ร่วมกันทำนายสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาของนิสิตมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีกทั้งการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยจิตราภา กุณฑลบุตร (2522) ก็พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนชั้นมัธยม

ศึกษาปีที่ 5 และเกรดเฉลี่ยปีแรกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีลักษณะเป็นเส้นตรง และงานวิจัยของ จันทร ดิยะวงศ์ (2528) ที่พบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต ศึกษาศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 ได้แก่ ความรู้เดิม ด้านนิสิตนักศึกษาจะมีคะแนนเฉลี่ยสะสมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือมีความรู้พื้นฐานเดิมดีมาก่อน นิสิตนักศึกษาย่อมมีโอกาสที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ซึ่งไอลोटต์ (Mlot, 1993) ได้กล่าวไว้ว่านักศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการศึกษาแรกก็จะประสบความสำเร็จไปจนถึง ปี 4 ในวิชาชีพครูและวิชาอื่นๆ ดังนั้นคะแนนเฉลี่ยสะสมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจึงเป็นพื้นฐานในการศึกษา ที่สำคัญในระดับสูงขึ้นไป ดังที่ไอแลนด์และแมนเจอร์ (Eikeland and Manger, 1992) พบว่าคะแนนมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในมหาวิทยาลัย จึงอาจกล่าวได้ว่าการที่นิสิตนักศึกษา จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือต่ำนั้นขึ้นอยู่กับความรู้พื้นฐานเดิมของนิสิตนักศึกษาแต่ละบุคคล

ตัวแปรที่มีอิทธิพลอันดับ 2 รองจากคะแนนเฉลี่ยสะสมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ ปัญหาด้าน อนาคตเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ โดยกลุ่มสูงมีค่าเฉลี่ยของคะแนนปัญหาด้านอนาคตเกี่ยวกับการศึกษา และอาชีพ 4.21 ในขณะที่กลุ่มต่ำมีค่าเฉลี่ยของคะแนนปัญหาด้านอนาคตเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ 5.48 ซึ่งแสดงว่า กลุ่มสูงมีปัญหาด้านนี้น้อยกว่ากลุ่มต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับการที่กลุ่มสูงเลือกเข้ามาศึกษาในอันดับที่ 1 มากกว่าถึงร้อยละ 75.00 ในขณะที่กลุ่มต่ำ ร้อยละ 32.66 ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าปัญหาด้านอนาคตเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพเกิดจากความไม่พึงพอใจในคณะที่สอบคัดเลือกได้ ซึ่งวัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530) ได้กล่าวไว้ว่า มีนักศึกษาเป็นจำนวนมากที่สอบเข้าศึกษาได้ในคณะที่ตนเองไม่พึงประสงค์ทำให้เกิด ความท้อถอย และก่อปัญหาทางวิชาการคือ ไม่สนใจที่จะศึกษา ค้นคว้า มุ่งแต่ความคิดที่จะไปสอบใหม่ เมื่อ เรียนไปได้หนึ่งภาคการศึกษา ก็สอบตกเสียเป็นส่วนใหญ่ เพราะความไม่ได้เอาใจใส่ต่อการเรียน ความไม่พร้อม ที่จะเรียน และความไม่รักเรียน ครั้นเมื่อสิ้นภาคที่สองไปแล้ว ความคิดที่จะสอบเข้าใหม่มีน้อยลงไป แต่ผล การเรียนที่เคยทำเสียไว้ในภาคที่หนึ่งและภาคที่สองไม่สามารถจะปรับคะแนนเฉลี่ยให้สูงได้ บางรายถึงกับถูก ไล่ออกเพราะคะแนนไม่ถึงมาตรฐานที่ตั้งไว้ต้องออกจากมหาวิทยาลัยไป และสอดคล้องกับสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2524) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ทศคนคิดต่อวิชาที่เรียนและคณะที่เรียนไม่ดี เพราะไม่ชอบวิชาที่เรียน ไม่ชอบคณะที่เรียน รู้สึกว่าคณะที่ตนสังกัดไม่เป็นที่ยกย่องก็เป็นสาเหตุของการตกรอกจากมหาวิทยาลัย กลางคัน ด้วยเหตุนี้จึงอาจส่งผลให้กลุ่มต่ำมีปัญหาด้านอนาคตเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ กล่าวคือ ไม่อยาก เป็นครูแต่ต้องเรียนวิชาชีพครูและส่งผลถึงความกลัวไม่มีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา ในเรื่องของความวิตก กังวลในอนาคตเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพนี้น่าจะมีการศึกษาค้นคว้าหาคำตอบว่าทำไมกลุ่มต่ำจึงมีความวิตก กังวลกับอนาคตเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ ทั้งๆ ที่พฤติกรรมกรเรียน เช่น นิสัยในการเรียนก็ปฏิบัติต่าง จากกลุ่มสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกข้อ

นอกจากนี้แล้วปัญหาด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง แม้ว่าจะไม่เป็นตัวแปร จำแนกแต่ค่าเฉลี่ยของทั้ง 2 กลุ่มก็แตกต่างกัน จนเป็นที่น่าสังเกตว่า กลุ่มต่ำนั้นมีความคับข้องใจคือ มีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อตนเอง ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และประสบความสำเร็จในสิ่งที่ตั้งใจทำจึงส่งผลให้มี

ความพยายามต่ำก็เป็นได้ ในขณะที่ความพยายามและความเชื่อมั่นมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น งานวิจัยของไลเวนกู๊ด (Livengood, 1992) พบว่า ความพยายามและความสามารถ แรงจูงใจเกี่ยวกับเป้าหมายในชีวิต ความเชื่อในสติปัญญาของนักศึกษา มีความสัมพันธ์สูงกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน นอกจากนี้ ยานและไกเออร์ (Yan and Gaier, 1994) ได้กล่าวว่า การที่นักศึกษาจะประสบความสำเร็จในการเรียนนั้น ความพยายามมีความสำคัญมากต่อความสำเร็จ ในขณะที่คนที่ขาดความพยายามก็จะประสบความล้มเหลวในการเรียนซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของโคเรล จาเน็ตและมาร์ตา (Korrel, Janet and Marta, 1990) ที่พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีแรงจูงใจภายใน อัตมโนทัศน์ทางวิชาการ และมีความเชื่อมั่นในความสามารถและความพยายามของตนเองมากกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าปัญหาด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองได้แก่ ความรู้สึกต่อตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง และความพยายามนั้นส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตนักศึกษา ฉะนั้นทางสถาบันควรจัดกิจกรรมเพื่อสำรวจและพัฒนาความเชื่อมั่นให้แก่ นิสิตนักศึกษา

ในปัจจุบันด้านตัวนักศึกษา นอกจากตัวแปรคะแนนเฉลี่ยสะสมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปัญหาด้านอนาคตเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพที่สามารถจำแนกกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำได้ชัดเจนแล้ว มีตัวแปรอื่นๆ ในปัจจัยด้านนี้ อันได้แก่ อันดับการเลือก (0.3283) ภูมิสำเนา (-0.2533) และ วิธีการเรียน (0.1941) ที่ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือต่ำเช่นกัน

โดยตัวแปรอันดับการเลือกและวิธีการเรียนมีแนวโน้มที่เป็นลักษณะเด่นของกลุ่มสูง ถ้าพิจารณาอันดับการเลือกของทั้ง 2 กลุ่มจะพบว่ากลุ่มสูงเลือกอันดับที่ 1 ร้อยละ 75.00 กลุ่มต่ำเลือกอันดับที่ 1 ร้อยละ 32.66 ดังนั้นตัวแปรอันดับการเลือกจึงเป็นตัวแปรที่เป็นลักษณะเด่นของกลุ่มสูง กล่าวคือ การเลือกอันดับแรกจะมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ซึ่งสอดคล้องกับที่อัญญา กรณินันท์ (2527) ได้กล่าวไว้ว่า นักศึกษาที่เลือกคณะที่กำลังศึกษาเป็นอันดับแรกมักมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่เลือกอันดับอื่นโดยเฉพาะอันดับสุดท้าย และถ้าพิจารณานิสัยในการเรียนด้านวิธีการเรียนจากผลการวิจัยจะพบว่า ทั้ง 2 กลุ่มปฏิบัตินิสัยในการเรียนแตกต่างกัน โดยกลุ่มสูงปฏิบัตินิสัยในการเรียนมากกว่ากลุ่มต่ำ ในข้อต่อไปนี้คือ เมื่ออ่านหนังสือเสร็จมักจะบันทึกสรุปสั้นๆ ขณะเรียนจะตั้งใจจดเฉพาะหัวข้อและใจความสำคัญเท่านั้น ทำบันทึกย่อเพื่อช่วยในการทบทวนบทเรียน ตั้งใจเรียนและทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ ในการทบทวนบทเรียนจะใช้วิธีตั้งคำถามให้ตนเองมากกว่าการอ่านไปเรื่อยๆ เมื่ออาจารย์มอบหมายให้ค้นคว้าหรืออ่านหนังสือเพิ่มเติมจะรีบเข้าห้องสมุดทันทีที่มีเวลารว่างจากการเรียน ในการเตรียมตัวสอบจะตั้งคำถามแล้วลองตอบดู พฤติกรรมเหล่านี้อาจส่งผลให้กลุ่มสูงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มต่ำ แต่อย่างไรก็ตาม คำสัมภาษณ์ของตัวแปรตัวนี้มีค่าน้อยที่สุด ก็หมายความว่า ตัวแปรวิธีการเรียนนี้ร่วมกับตัวแปรตัวอื่นในการจำแนกกลุ่มสูงและต่ำ แต่ตัวแปรวิธีการเรียนตัวเดียวอาจจะจำแนกกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำได้ไม่ดีนัก

ส่วนตัวแปรภูมิสำเนาเป็นตัวแปรที่เป็นลักษณะเด่นของกลุ่มต่ำ แต่จากข้อมูลภูมิหลังพบว่า นิสิตนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในส่วนภูมิภาค โดยกลุ่มสูง ร้อยละ 78.57 กลุ่มต่ำ ร้อยละ 79.08

จึงเกิดข้อสังเกตว่าเหตุใดตัวแปรภูมิลาเนาจึงเป็นตัวแปรที่เป็นลักษณะเด่นของกลุ่มต่ำ ในเมื่อทั้ง 2 กลุ่มมีภูมิลาเนาอยู่ในส่วนภูมิภาคเป็นส่วนมากแต่อย่างไรก็ตามค่านำหนักของตัวแปรภูมิลาเนาที่มีค่าเพียง (-0.2533) เท่านั้น ซึ่งถือว่าเป็นตัวแปรที่จำแนกได้ไม่ดีนัก เนื่องจากตัวแปรที่จะจำแนกได้ดีนั้นจะถือค่าสัมประสิทธิ์เครื่องหมายของตัวแปรที่มีค่ามากที่สุดเท่านั้น แต่ผลการวิจัยที่ได้นี้ก็สอดคล้องกับงานวิจัยของวันชาติ อ่วมแจง (2529) ที่พบว่านิสิตสภาพิทยาศาสตร์และนิสิตสภาพกิตีไม่มีความแตกต่างกันในด้านภูมิลาเนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย มีปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย 2

ด้านที่เป็นตัวแปรที่ร่วมจำแนกกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ คือ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน (0.3319) และสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ (-0.2135)

สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลอันดับ 3 ในการจำแนกกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำได้ชัดเจนและเป็นตัวแปรที่เป็นลักษณะเด่นของกลุ่มสูง เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยด้านการเรียนการสอนจะพบว่า กลุ่มสูงมีความคิดเห็นว่ามีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่ากลุ่มต่ำในทุกข้อ แต่ทั้งนี้ ทั้ง 2 กลุ่มก็มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากในทุกข้อ ดังนั้นไม่ว่ากลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนก็มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีงานวิจัยสนับสนุนข้อค้นพบนี้ เช่น อรรณพ คุณพันธ์(2521) ที่ตั้งทฤษฎีขึ้นมา 5 ทฤษฎี โดยทฤษฎีที่ 2 กล่าวว่าบรรยากาศในการเรียนการสอนเป็นส่วนหนึ่งในการที่จะเอื้ออำนวยให้นิสิตนักศึกษาประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ และนัยนา อ่างสันติกุล (2522) ที่พบว่าองค์ประกอบสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทางวิชาการของนิสิตนักศึกษา คือ บรรยากาศในการเรียน พฤติกรรมอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับการสอน นอกจากนี้วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา และคณะ (2527) พบว่าปัจจัยที่ทำให้นิสิตนักศึกษาสนใจการเรียนมากที่สุดมี 3 ปัจจัย คือ ผู้สอนเตรียมการสอนอย่างดี มีความเป็นกันเองและกระตือรือร้นในการสอน เช่นเดียวกับทীরหัน แดงจวน (2537) ที่พบว่าคุณลักษณะของผู้สอนเป็นปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และอัจฉราวรรณ นารณพจนานนท์ (2536) ก็พบว่าคุณลักษณะของอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับการสอน พฤติกรรมการสอนของอาจารย์เป็นสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง และสอดคล้องกับงานวิจัยของแอสติน (Astin, 1993) ที่พบว่าบุคลิกลักษณะอาจารย์ พฤติกรรมการสอน การให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา และการมีส่วนร่วมหรือเกี่ยวข้องกับอาจารย์เป็นสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการพัฒนานักศึกษา ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนเป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่ทำให้นิสิตศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน โดยมีปัจจัยที่สำคัญคือ อาจารย์ผู้สอนที่ทำให้นิสิตศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือต่ำได้ ฉะนั้นการให้ความสำคัญกับอาจารย์ผู้สอนจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นในการจัดกระบวนการเรียนการสอน อีกทั้งการพัฒนาอาจารย์ผู้สอน การให้กำลังใจอาจารย์ผู้สอนก็เป็นสิ่งที่สำคัญ และอาจทำได้โดยการเชิดชูเกียรติยกย่องให้เป็นอาจารย์ผู้สอนดีเด่นประจำปี การศึกษานั้นๆ เพื่อให้อาจารย์เกิดความภาคภูมิใจและเกิดขวัญกำลังใจในการที่จะพัฒนาการสอนให้ดียิ่งขึ้น

และเพื่อเป็นแบบอย่างกับอาจารย์ท่านอื่นๆ ด้วย. ยิ่งไปกว่านั้นการที่อาจารย์กระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีแล้วก็จะทำให้นิสิตนักศึกษาเกิดความประทับใจและอยากที่จะเป็นครูต่อไปในอนาคตได้

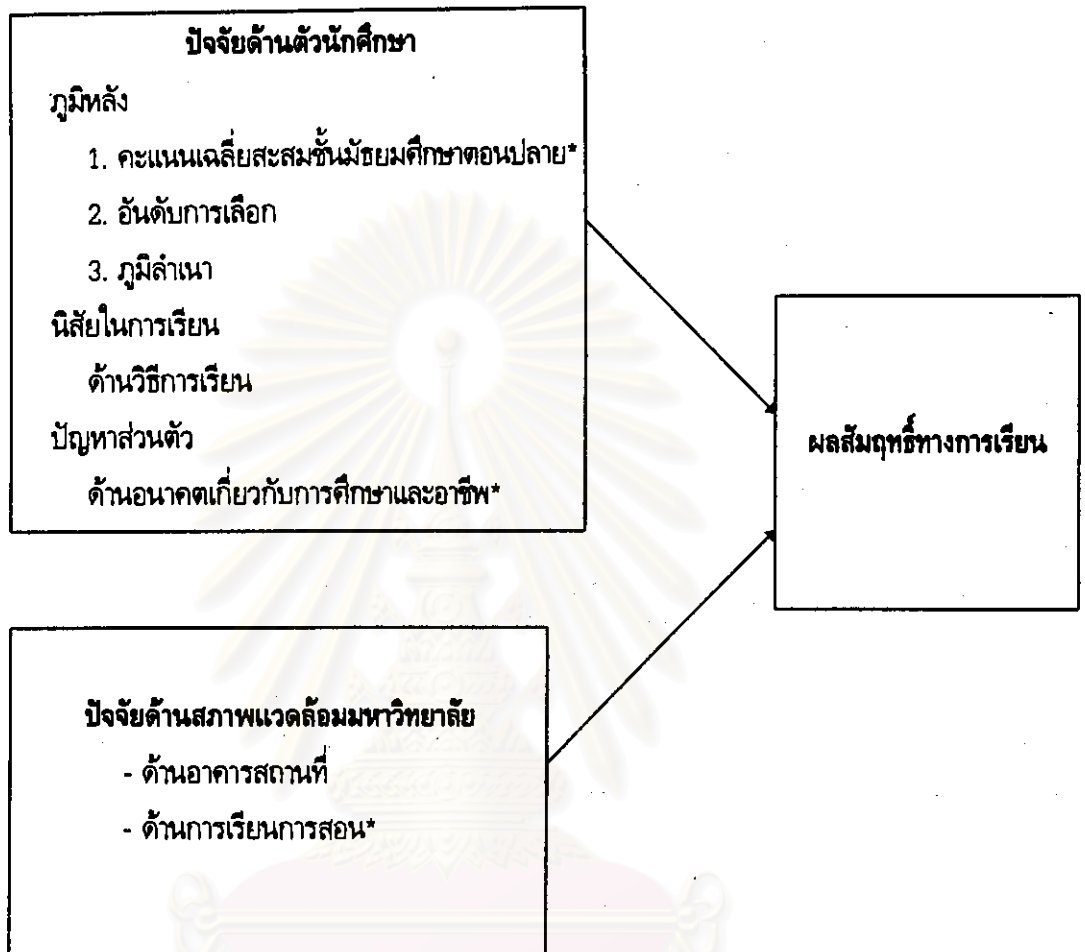
สำหรับสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ซึ่งเป็นตัวแปรที่เป็นลักษณะเด่นของกลุ่มต่ำ จากการศึกษางานวิจัยพบว่าอาคารสถานที่เป็นสิ่งสำคัญทางด้านกายภาพที่ช่วยส่งเสริมให้การเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยประสบความสำเร็จ และถ้าพิจารณาจากความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่เป็นรายข้อจะพบว่า กลุ่มต่ำเห็นว่าความสวยงามและความร่มรื่นของมหาวิทยาลัย สถานที่นั่งพักผ่อน บริการด้านการเงิน เช่น ธนาคาร หุ่นการศึกษา บริการด้านสุขภาพอนามัยมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่ากลุ่มสูง ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มต่ำมีปัญหามากกว่ากลุ่มสูงก็เป็นได้ เช่น ปัญหาการเงิน ปัญหาสุขภาพ ดังนั้นกลุ่มต่ำจึงมีความคิดเห็นว่าสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่ากลุ่มสูง แต่อย่างไรก็ตามทั้ง 2 กลุ่มก็มีความคิดเห็นว่าสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับมาก

สรุปข้อค้นพบที่ได้จากการวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของนิสิตนักศึกษา ครูศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำได้ว่า ปัจจัยด้านตัวนักศึกษา อันประกอบด้วย ตัวแปรภูมิหลัง อันได้แก่ คะแนนเฉลี่ยสะสมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อันดับการเลือก ภูมิสำเนา นิสัยในการเรียนด้านวิธีการเรียน ปัญหาส่วนตัวด้านอนาคตเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยด้านอาคารสถานที่และด้านการเรียนการสอนเป็นตัวแปรที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตนักศึกษาครูศึกษา ดังภาพที่ 2

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 2

รูปแบบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของนิสิตนักศึกษาครุศึกษา

* หมายถึง ตัวแปรที่มีความสำคัญในการจำแนกกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่เกี่ยวกับการเรียนของกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ในสถาบันผลิตครู สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยจะพบว่าปัจจัยด้านตัวนักศึกษาและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยเป็นปัจจัยที่ทำให้นิสิตนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน ดังนั้นเพื่อเป็นการรักษาระดับผลการเรียนของนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมด้านวิชาการ

ผลการวิจัยพบว่า คณะแผนกเฉลี่ยสะสมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นตัวแปรที่ทำให้นิสิตนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน และเป็นตัวแปรที่สถาบันอุดมศึกษาแก้ไขไม่ได้ แต่สถาบันอุดมศึกษาสามารถนำคะแนนเฉลี่ยสะสมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการที่จะพัฒนาผลการเรียนของนิสิตนักศึกษาได้ และเนื่องจากเป็นหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาที่จะต้องช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาให้ประสบความสำเร็จในการเรียน โดยปฏิบัติดังนี้

1.1 การปฐมนิเทศนิสิตนักศึกษาใหม่ โดยการให้ข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิคการเรียน เช่น การจัดการเกี่ยวกับเวลา การจดคำบรรยาย การอ่านหนังสือ การใช้ห้องสมุดและแหล่งค้นคว้า การเตรียมตัวสอบ และการทำข้อสอบกับนิสิตนักศึกษาใหม่ทุกคน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้นิสิตนักศึกษาได้ทราบถึงการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการเรียนในมหาวิทยาลัย

1.2 การปฐมนิเทศนิสิตนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ การปฐมนิเทศนี้ไม่ควรจัดวันเดียว ควรจัดเป็นโครงการต่อเนื่องเพื่อผลสัมฤทธิ์ของนิสิตนักศึกษาได้รับการพัฒนา โดยฝ่ายวิชาการซึ่งมีระเบียบประวัตินิสิตนักศึกษาคัดเลือกนิสิตนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำให้มารับการปฐมนิเทศเกี่ยวกับทักษะการเรียน เช่น การฟัง การจดคำบรรยาย การอ่านจับใจความ การจำ การใช้ห้องสมุด เป็นต้น โดย การปฐมนิเทศครั้งนี้จะมีการฝึกปฏิบัติ มีการประเมินก่อนและหลังการฝึก สำหรับผู้ที่ไม่ผ่านการประเมินจะต้องมารับการฝึกทักษะการเรียนต่อ หรือลงทะเบียนเรียนในวิชาที่จะช่วยพัฒนาทักษะทางการเรียนหรือความสามารถทางการอ่านและการเขียนเป็นต้น

1.3 การจัดตั้งหน่วยพัฒนาวิชาการขึ้น โดยความร่วมมือของฝ่ายวิชาการและอาจารย์ผู้สอน เพื่อสำรวจวิชาที่นิสิตนักศึกษาไม่ถนัดหรือมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชานั้น แล้วจัดสอนซ่อมเสริมเพื่อปูพื้นฐานใหม่ให้นิสิตนักศึกษา ทั้งนี้การสอนซ่อมเสริมจะต้องจัดทำอย่างเป็นระบบ ซึ่งอาจจะมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อทราบพื้นฐานและพัฒนาการของนิสิตนักศึกษา อีกทั้งควรติดตามผลการเรียนของนิสิตนักศึกษาหลังจากที่ศึกษาไปแล้ว 1 ภาคการศึกษา ถ้ามีนิสิตนักศึกษามีผลการเรียนต่ำกว่า 2.00 ควรให้นิสิตนักศึกษากลุ่มนี้มารับการสอนซ่อมเสริมเพิ่มเติม เพื่อให้นิสิตนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำประสบความสำเร็จในการเรียน โดยแจ้งไปที่ตัวนิสิตนักศึกษาหรือประสานงานไปที่อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อชี้แจงให้นิสิตนักศึกษา

กลุ่มตำราเรียนและเข้ารับการสอนซ่อมเสริม นอกจากนี้หน่วยพัฒนาวิชาการควรวางวิจัยเกี่ยวกับการสอนเพื่อให้ได้เทคนิคการสอนที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะสำหรับผู้ที่มีปัญหาทางการเรียน

ประโยชน์ที่จะได้รับการเตรียมความพร้อมทางวิชาการมีดังนี้ คือ

1. ทำให้นิสิตนักศึกษาได้ทราบถึงทักษะที่สำคัญในการเรียน
2. ช่วยพัฒนาผลการเรียนของนิสิตนักศึกษา
3. เป็นการเพิ่มความเชื่อมั่นให้กับนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และป้องกันการ

การตกลอกจากมหาวิทยาลัยกลางคัน

2. การเตรียมความพร้อมด้านอาชีพ

ปัญหาด้านอนาคตเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพเป็นตัวแปรที่ทำให้นิสิตนักศึกษามีผลการเรียนต่างกัน ซึ่งปัญหาด้านอนาคตเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ ได้แก่ทัศนคติต่อวิชาชีพครู ความกลัวไม่มียานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา หมายความว่า นิสิตนักศึกษาไม่แน่ใจในคณะที่ตนศึกษาซึ่งอาจจะไม่ชอบ ประกอบกับการเลือกคณะครูศาสตร์และศึกษาศาสตร์ในอันดับท้ายๆ และส่งผลต่อความกลัวไม่มียานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา ดังนั้นทางคณะ ควรจะจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทัศนคติต่อวิชาชีพครูให้แก่นิสิตนักศึกษา โดยจัดกิจกรรมต่อไปนี้

2.1 การสัมมนาเป้าหมายในชีวิต โดยให้นิสิตนักศึกษาเขียนเรียงความเกี่ยวกับเป้าหมายในชีวิต อาจารย์หรือนักแนะแนวให้ข้อมูลลักษณะของงานในอาชีพต่างๆ โดยเฉพาะอาชีพครู สภาพแวดล้อมของงาน และแหล่งงาน ตลอดจนจรรยาบรรณของวิชาชีพนั้นๆ เพื่อให้นิสิตนักศึกษามีความกระจ่างในเรื่องของอาชีพ ก่อนที่จะมีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่พานิสิตนักศึกษาเยี่ยมชมและสังเกตสถาบัน ฝึกการเป็นครูผู้ช่วย ผู้ช่วยครู และเป็นครู การสัมมนาควรได้จัดร่วมกันระหว่างฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษาด้วยฝ่ายวิชาการ

2.2 การเข้าค่ายเพื่อปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู มีการให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพครู แนะนำโอกาสและความก้าวหน้าในอาชีพครู ความต้องการในวิชาชีพครู โดยเฉพาะความต้องการอาจารย์ในระดับอุดมศึกษา กิจกรรมที่จัดขึ้นในการเข้าค่ายจะเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในอาชีพครู อาจจะเชิญบุคคลที่มีใจรักในวิชาชีพครูหรือครูดีเด่น มาบรรยายถึงความรู้สึกที่ได้ประกอบอาชีพครู จัดฉายภาพยนตร์เกี่ยวกับชีวิตครูให้นิสิตนักศึกษามอง เพื่อให้นิสิตนักศึกษามองอาชีพครูในแง่ที่ดี เป็นอาชีพที่ก่อให้เกิดความสุขทางใจ เพื่อเปลี่ยนความคิด ความเชื่อของนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับอาชีพครู ซึ่งนอกจากจะเป็นการปลูกฝังทัศนคติต่อวิชาชีพครูแล้วการทำกิจกรรมร่วมกันยังเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตนักศึกษา และอาจารย์กับนิสิตนักศึกษาอีกด้วย

2.3 การแนะแนวอาชีพและการจัดหาแหล่งงาน การแนะแนวอาชีพควรทำตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 เนื่องจากนิสิตนักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับทัศนคติต่อวิชาชีพครู อีกทั้งกลัวไม่มียานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา ซึ่งนอกจากการเข้าค่ายเพื่อปลูกฝังทัศนคติต่อวิชาชีพครูแล้ว ผู้สอนวิชาครูควรสอดแทรกเข้าไปในขณะสอนวิชาครู ทั้งนี้ผู้สอนวิชาครูจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีต่อนิสิตนักศึกษา การจัดหาแหล่งงานให้นิสิตนักศึกษาควรจัดทำป้าย

ประกาศตำแหน่งว่างให้กับนิสิตนักศึกษา หรือจากโรงเรียนที่นิสิตนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพหรือบัณฑิตศึกษาก็่าแจ้งเข้ามาที่คณะฯ เพื่อที่ทางคณะจะได้ติดต่อประกาศแจ้งให้นิสิตนักศึกษาทราบ นอกจากการจัดหาแหล่งงานแล้ว ควรมีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อด้วยและทุนการศึกษาด้วย

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการเตรียมความพร้อมด้านอาชีพมีดังนี้ คือ

1. ทำให้นิสิตนักศึกษามีเป้าหมายในชีวิต
2. เสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู
3. เป็นการเตรียมบัณฑิตครูในอนาคต

3. การพัฒนาตนเอง

ปัญหาด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง เป็นตัวแปรที่เป็นปัญหาต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปัญหาด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง ได้แก่ ความรู้สึกต่อตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง และความล้มเหลวในสิ่งที่ตั้งใจทำ ปัญหาเหล่านี้สถาบันอุดมศึกษาสามารถพัฒนาให้นิสิตนักศึกษามีความรู้สึกต่อตนเองดีขึ้นได้ โดย

3.1 ทดสอบบุคลิกภาพให้นิสิตนักศึกษา แล้วนำผลที่ได้มาแก้ไขในสิ่งที่บกพร่อง โดยนักจิตวิทยาหรือนักแนะแนวซึ่งอาจจะจัดโดยการใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์หรือการสัมมนาโดยยกกรณีศึกษาที่มีปัญหาด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง เช่น การขาดความเชื่อมั่นในตนเอง หรือมีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อตนเอง ไม่ค่อยประสบความสำเร็จในสิ่งที่ตั้งใจทำ โดยตั้งคำถามในการอภิปราย มีการอภิปรายเป็นกลุ่มให้นิสิตนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น และช่วยกันคิดแก้ปัญหาให้กับกรณีศึกษา หลังจากนั้นแล้ว นักจิตวิทยาหรือนักแนะแนวเป็นผู้ชี้แจงให้เห็นถึงปัญหาด้านนี้และแนวทางแก้ไขที่ได้จากการที่นิสิตนักศึกษาเสนอแนะ

3.2 การทำกล่องสนทนาก็เพื่อรับฟังความคิดเห็น ปัญหาหรือความคับข้องใจต่างๆ ของนิสิตนักศึกษาไม่ว่าจะเป็นปัญหาการปรับตัว ปัญหาการเรียน ปัญหาเรื่องเพื่อน หรือปัญหาส่วนตัวอื่นๆ จะมีการเสนอแนะคำตอบหรือทางออกให้โดยใช้ป้ายนิเทศซึ่งอาจจะใช้ชื่อว่า "คำถามนี้มีคำตอบ" เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นิสิตนักศึกษา อีกทั้งเป็นการให้คำปรึกษาแก่ผู้อ่านได้หลายคนในเวลาเดียวกัน กล่องนี้จะมีการเปิดอาทิตย์ละครั้ง พอวันจันทร์นิสิตนักศึกษาก็จะได้รับคำตอบ และควรมีที่ว่างให้นิสิตนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นด้วย เพื่อที่จะได้ทราบว่านิสิตนักศึกษาคิดอย่างไร และผู้ที่ทำหน้าที่ตอบคำถามจะต้องเป็นอาจารย์ที่ได้รับการศึกษาเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาโดยตรง นอกจากนี้อาจจะมีเบอร์โทรศัพท์และระบุช่วงเวลาที่นิสิตนักศึกษาสามารถปรึกษาได้ ประโยชน์จากการทำกล่องสนทนาก็เพื่อช่วยลดความคับข้องใจ ความวิตกกังวลของนิสิตนักศึกษา อีกทั้งทางคณะฯ ก็จะได้รับทราบปัญหาและความต้องการของนิสิตนักศึกษาอีกด้วย

4. การจัดสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน

ตัวแปรที่ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างกลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำก็คือการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนจะต้องจัดประสบการณ์ทางบวก ทำให้นิสิตนักศึกษาเกิดความประทับใจ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษา โดยปฏิบัติดังนี้

4.1 ก่อนสอนอาจจะทดสอบความรู้พื้นฐานของนิสิตนักศึกษา หรือสอนซ้ำในชั่วโมงแรกๆ เพื่อให้ นิสิตนักศึกษาปรับตัวได้ทัน พัฒนาเทคนิคการสอนใหม่ๆ ใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมกับกลุ่ม นิสิตนักศึกษา มีการทบทวนให้นิสิตนักศึกษาก่อนสอบ

4.2 การสอนควรจะเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลซึ่งอาจจะทำบทเรียนสำเร็จรูป โดยหลังจากที่สอนเสร็จแล้วก็มีแบบฝึกหัดหรือบทเรียนสำเร็จรูปให้นิสิตนักศึกษาทำ ถ้า นิสิตนักศึกษาสามารถทำได้ ก็จะมีแบบฝึกหัดที่ยากขึ้นให้ทำต่อไป เป็นการท้าทายนิสิตนักศึกษาที่เก่ง ในขณะที่เดียวกันผู้สอนก็จะให้เวลากับนิสิตนักศึกษาที่มีปัญหาในการเรียนมากขึ้น และผู้สอนอาจจะเสนอการจัดสอนซ่อมเสริมในวิชาที่ นิสิตนักศึกษาส่วนมากมีปัญหา

5. อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นบุคคลหนึ่งที่จะช่วยพัฒนานิสิตนักศึกษาให้ประสบความสำเร็จในการเรียน อีกทั้งเป็นที่พึ่งทางใจของนิสิตนักศึกษา ดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาควรให้ความเป็นกันเองกับนิสิตนักศึกษา แนะนำช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียน และปัญหาส่วนตัวต่างๆ

5.1 ด้านการเรียน อาจารย์ที่ปรึกษาควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการเรียน การค้นคว้า อีกทั้งติดตามผลการเรียนของนิสิตนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะนิสิตนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ อาจารย์ที่ปรึกษาควรติดตามและตักเตือนเป็นกรณีพิเศษซึ่งอาจจะนัดพบนิสิตนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำเป็นรายบุคคล เช่น หลังจากทราบผลการสอบกลางภาค อาจารย์ที่ปรึกษาจะนัดนิสิตนักศึกษาในความดูแลมาพบเป็นรายบุคคลเพื่อที่จะได้ทราบผลการเรียนของแต่ละบุคคล และหาทางแก้ไขให้กับนิสิตนักศึกษาที่มีปัญหา

5.2 ปัญหาส่วนตัว อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีเวลาที่ให้นิสิตนักศึกษาเข้าพบเพื่อปรึกษาปัญหาส่วนตัว โดยทำตารางเวลาติดไว้ที่หน้าห้อง เพื่อให้นิสิตนักศึกษาเข้าพบอย่างน้อยอาทิตย์ละครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง เพื่อที่นิสิตนักศึกษาที่มีปัญหาจะได้มาขอคำแนะนำเกี่ยวกับปัญหาส่วนตัวที่เกิดขึ้น

6. การรักษาระดับผลการเรียน

สำหรับนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงควรมีการเสริมแรงโดยการให้รางวัล เรียนดี เพื่อเป็นกำลังใจแก่นิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงให้รักษาระดับผลการเรียนไว้ และเพื่อเป็นแบบอย่างให้นิสิตนักศึกษาผู้อื่นมีความพยายามที่จะพัฒนาผลการเรียนให้ดีขึ้น นอกจากนี้แล้วอาจจะมี การจัดทำเนียบคนเก่งประจำปีการศึกษา โดยประกาศรายชื่อหรือติดรูปคนเก่ง และมีคำแนะนำเล็กๆ น้อยๆ เกี่ยวกับการแบ่งเวลาและเทคนิคการเรียนจากบุคคลผู้นี้ นอกจากนี้ควรเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาที่เรียนดีมี โอกาสเป็นผู้ทบทวน (ติวเตอร์) ให้แก่ผู้ที่มีปัญหาด้านการเรียน โดยจัดเป็นกิจกรรมพิเศษในวงของกิจการ นิสิตนักศึกษา กิจกรรมดังกล่าวจะช่วยให้ผู้เรียนดีได้ทบทวนวิชาการมากขึ้นเป็นการช่วยรักษาระดับการเรียน ในขณะที่เดียวกันก็ฝึกการนำเพื่อประโยชน์ช่วยเพื่อนๆ ที่มีทักษะการเรียนไม่ดีพอได้พัฒนาตนเองเพิ่มขึ้นอีกด้วย

7. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในโอกาสต่อไป

7.1 ควรศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ

7.2 ควรศึกษาความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำต่อบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ผู้สอน

7.3 ควรทดลองจัดโครงการสอนซ่อมเสริมให้กับนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

7.4 ควรทำวิจัยเพื่อหารูปแบบของการพัฒนาความสามารถทางการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาโดยเฉพาะผู้ที่มีปัญหาทางการเรียน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย